

PL

PL

PL

KOMISJA EUROPEJSKA

Bruksela, dnia 9.4.2010
KOM(2010)132 wersja ostateczna

2010/0073 (COD)

Wniosek

ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

w sprawie europejskich rachunków ekonomicznych środowiska

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

UZASADNIENIE

1. KONTEKST WNIOSKU

1.1. Podstawa i cele wniosku

Pojęcia stosowane w europejskim systemie rachunków (ESA) służą różnym celom: dopuszcza się ich użycie dla szerokiego zakresu zastosowań, jednakże dla niektórych zastosowań wymagają uzupełnienia. Ze względu na specyficzne potrzeby w zakresie niektórych danych, takie jak np. analiza interakcji między środowiskiem a gospodarką, najlepszym rozwiązaniem jest stworzenie oddzielnych rachunków satelitarnych.

W konkluzjach z czerwca 2006 r. Rada Europejska wezwała Unię Europejską i jej państwa członkowskie do rozszerzenia rachunków narodowych o kluczowe aspekty zrównoważonego rozwoju. Rachunki narodowe muszą być zatem uzupełnione zintegrowaną rachunkowością ekonomiczną środowiska, która dostarczy w pełni spójne dane.

Oczekuje się, że niniejszy wniosek zapewni środki pozwalające na osiągnięcie trzech następujących celów:

- realizacji celów określonych w dotyczącej rachunków środowiska części nowego rozdziału na temat rachunków satelitarnych w mającym się wkrótce ukazać zmienionym rozporządzeniu w sprawie ESA,
- nadania pierwszeństwa regularnemu tworzeniu podstawowego zestawu rachunków w oparciu o zmienioną europejską strategię rachunkowości środowiska (ESEA 2008), przyjętą przez Komitet ds. Programu Statystycznego w listopadzie 2008 r.
- sprawienia, by krajowe instytucje statystyczne podtrzymywały i w miarę możliwości rozszerzały prace nad rachunkowością środowiska na rzecz głównego celu, jakim jest dostarczenie zharmonizowanych i aktualnych danych o odpowiedniej jakości.

Wniosek pozwoli na udostępnienie krajowym instytucjom statystycznym odpowiednich środków do opracowywania rachunków ekonomicznych środowiska.

1.2. Kontekst ogólny

W następstwie wejścia w życie traktatu z Amsterdamu polityka w zakresie środowiska i zrównoważonego rozwoju zyskała wyższą rangę, a szczególny nacisk został położony na scalenie polityki środowiskowej i gospodarczej oraz uwzględnienie problematyki środowiska w innych obszarach polityki. Na poziomie UE główne inicjatywy polityczne istotne dla rachunków środowiska obejmują szósty program działań w zakresie środowiska naturalnego, strategię UE na rzecz zrównoważonego rozwoju oraz różne sektorowe inicjatywy polityczne związane z procesem z Cardiff. Główne obszary to zmiana klimatu, transport zorganizowany z poszanowaniem zasady zrównoważonego rozwoju, przyroda i różnorodność biologiczna, zdrowie i środowisko, wykorzystanie zasobów naturalnych i gospodarowanie odpadami oraz wymiar międzynarodowy zrównoważonego rozwoju. Wskaźniki strukturalne opracowane dla śledzenia postępów w osiąganiu celów strategii lizbońskiej zostały rozbudowane poprzez dodanie wskaźników dotyczących środowiska.

Dopóki nie są dostępne podstawowe statystyki, rachunkowość środowiska może odegrać pożyteczną rolę, zapewniając ramy i procedury szacunkowej oceny brakujących danych, np. w oparciu o źródła niestatystyczne.

Użytkownicy kładą duży nacisk na analizę i zastosowania rachunków środowiska w modelowaniu i opracowywaniu prognoz, zarówno przy przygotowywaniu wniosków w zakresie polityki, jak i w sprawozdawczości związanej z realizacją polityki i jej skutkami. Przykładem jest opracowywanie polityki podatkowej związanej, przykładowo, ze zmianą klimatu i wykorzystywaniem energii lub ocena skutków międzynarodowego handlu uprawnieniami do emisji i wykorzystywania zasobów.

Potrzeby użytkowników w poszczególnych krajach mogą się nieco różnić w zależności od zasobów naturalnych i atutów środowiska danego kraju bądź konkretnych priorytetów polityki krajowej, lecz podstawowe standardowe składniki rachunków środowiska są podobne: rachunki dotyczące wybranych zasobów naturalnych, rachunki dotyczące emisji do powietrza oraz energii, rachunki dotyczące przepływów materiałowych, związane ze środowiskiem wydatki, działania i podatki.

1.3. Obowiązujące przepisy w dziedzinie, której dotyczy wnioski

W 1994 r. Komisja Europejska określiła główne kierunki działania na rzecz opracowania ram „zielonej rachunkowości krajowej” w oparciu o rachunki satelitarne w stosunku do rachunków narodowych¹. Od tego czasu Eurostat, we współpracy z urzędami statystycznymi państw członkowskich oraz przy wsparciu finansowym ze strony DG ds. Środowiska, wspomagał kraje europejskie w gromadzeniu danych poprzez niektóre badania pilotażowe.

Dane związane z rachunkami środowiska zgłaszane są Eurostatowi na szereg różnych sposobów. Obowiązkowo przekazywane są:

- niektóre dane dotyczące wydatków związanych ze środowiskiem w podziale według branż, gromadzone w związku z rozporządzeniem w sprawie statystyk strukturalnych dotyczących przedsiębiorstw²,
- dane przesyłane Eurostatowi w związku z rozporządzeniem ESA 95³ w odniesieniu do rachunków narodowych (np. tablice podaży i wykorzystania, tablice przepływów międzygałęziowych, dane COFOG i statystyki podatkowe).

Na zasadzie dżentelmeńskiej umowy dane z rachunków środowiska zestawione przez krajowe instytucje statystyczne przekazywane są regularnie (raz na rok lub dwa lata) Eurostatowi za pośrednictwem:

- wspólnego kwestionariusza Eurostatu/OECD (wydatki i dochody w zakresie ochrony środowiska),

¹ COM(94) 670: Wskazówki dla Unii Europejskiej w sprawie wskaźników ochrony środowiska i zielonej rachunkowości krajowej – integracja systemów informacji środowiskowej i gospodarczej.

² Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 295/2008 z dnia 11 marca 2008 r. w sprawie statystyk strukturalnych dotyczących przedsiębiorstw (Dz.U. L 97 z 9.4.2008, s. 13).

³ Rozporządzenie Rady (WE) nr 2223/96 z dnia 25 czerwca 1996 r. w sprawie europejskiego systemu rachunków narodowych i regionalnych we Wspólnocie (Dz.U. L 310 z 5.11.1996, s. 1).

- oddzielnego kwestionariusza w sprawie ogólnogospodarczych rachunków przepływów materiałowych,
- oddzielnego kwestionariusza w sprawie rachunków dotyczących emisji do powietrza,
- oddzielnego kwestionariusza dotyczącego podatków środowiskowych według branż.

Decyzja nr 1578/2007/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 grudnia 2007 r. w sprawie wspólnotowego programu statystycznego na lata 2008–2012 zawiera wyraźne odniesienie do potrzeby stworzenia wysokiej jakości statystyk i rachunków w dziedzinie środowiska. Ponadto w ramach głównych inicjatyw przewidzianych na okres od 2008 do 2012 r.⁴ stwierdzono, że „w stosownych przypadkach w odniesieniu do głównych dziedzin gromadzonych danych środowiskowych do tej pory nieuregulowanych prawnie będą tworzone podstawy prawne”.

1.4. Spójność z pozostałymi obszarami polityki i celami Unii

Trwały rozwój Europy, którego podstawą jest zrównoważony wzrost gospodarczy oraz stabilność cen, społeczna gospodarka rynkowa o wysokiej konkurencyjności zmierzająca do pełnego zatrudnienia i postępu społecznego oraz wysoki poziom ochrony i poprawy jakości środowiska naturalnego, zapisany jest w art. 3 Traktatu.

Szósty wspólnotowy program działań w zakresie środowiska naturalnego⁵ potwierdził, że rzetelna informacja o stanie środowiska i o podstawowych tendencjach, oddziaływaniach i czynnikach zmian zachodzących w środowisku są niezbędne dla opracowywania skutecznej polityki i jej realizacji oraz dla ogólnego wzmocnienia roli obywateli.

Obecny wniosek jest zgodny z priorytetami Komisji.

2. KONSULTACJE Z ZAINTERESOWANYMI STRONAMI ORAZ OCENA SKUTKÓW

2.1. Konsultacje z zainteresowanymi stronami

Metody konsultacji, główne sektory objęte konsultacjami i ogólny profil respondentów

Wniosek został omówiony z udziałem dostarczcycieli danych w obrębie Europejskiego Systemu Statystycznego i służb Komisji (DG ds. Środowiska, Wspólne Centrum Badawcze, Europejska Agencja Środowiska), poprzez konsultacje pisemne, w ramach odpowiednich grup roboczych i grup zadaniowych, oraz z dyrektorami odpowiadającymi za statystyki i rachunki środowiska.

Streszczenie odpowiedzi oraz sposób ich uwzględnienia

Obecny wniosek jest wynikiem intensywnej negocjacji pomiędzy wszystkimi zainteresowanymi stronami.

⁴ Dz.U. L 344 z 28.12.2007, s. 15.

⁵ Decyzja 1600/2002/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 22 lipca 2002 r. ustanawiająca szósty wspólnotowy program działań w zakresie środowiska naturalnego (Dz.U. L 242 z 10.9.2002, s. 1).

2.2. Gromadzenie i wykorzystanie wiedzy specjalistycznej

Dziedziny nauki i wiedzy specjalistycznej, których dotyczy wniosek

Wszyscy przedstawiciele krajowi oraz Komisji (DG ds. Środowiska, Wspólnego Centrum Badawczego, Europejskiej Agencji Środowiska) na posiedzeniach grupy zadaniowej DG Eurostat ds. rachunków przepływów materiałowych, grup roboczych ds. rachunków środowiska i ds. statystyki wydatków związanych ze środowiskiem oraz zebrania dyrektorów dotyczącego statystyki i rachunków środowiska (DIMESA) byli ekspertami znającymi obowiązujące prawodawstwo, krajowe systemy gromadzenia i zestawiania rachunków i statystyk dotyczących środowiska oraz nowe tendencje rozwoju rachunkowości środowiska.

Zastosowana metodyka

Eksperti wnieśli wkład w posiedzenia grupy zadaniowej, grup roboczych i DIMESA oraz w pisemne konsultacje w trakcie procesu przygotowawczego.

Główne organizacje/eksperti, z którymi przeprowadzono konsultacje

Główni eksperci pochodzili z krajowych instytucji statystycznych, ministerstw i agencji ds. środowiska, jak również z DG ds. Środowiska, Wspólnego Centrum Badawczego i Europejskiej Agencji Środowiska.

Streszczenie otrzymanych i wykorzystanych opinii

Odnotowano bardzo pozytywne i przychylne reakcje. Nie wymieniono żadnych potencjalnie poważnych zagrożeń, którym mogłyby towarzyszyć nieodwracalne skutki.

Sposoby udostępnienia opinii ekspertów

Dokumenty robocze oraz protokoły posiedzeń grupy zadaniowej, grup roboczych i DIMESA są dostępne za pośrednictwem systemu CIRCA.

2.3. Analiza skutków i konsekwencji

Przedstawiono dwa warianty:

- wariant 1: kontynuacja stosowanej do chwili obecnej dżentelmeńskiej umowy,
- wariant 2: stworzenie podstawy prawnej dla wsparcia gromadzenia danych dotyczących rachunków ekonomicznych środowiska.

2.3.1. Wariant 1: kontynuacja stosowanej do chwili obecnej dżentelmeńskiej umowy.

Skutki i konsekwencje dla obywateli i gospodarstw domowych

Nie przewiduje się żadnych bezpośrednich skutków ani konsekwencji. Obywatele i gospodarstwa domowe zostaną pośrednio dotknięci dalszym stosowaniem rozproszonych i niekompletnych informacji używanych przez decydentów, czyniącym ich politykę bardziej fragmentaryczną i mniej skoordynowaną z informacjami dotyczącymi gospodarki i społeczeństwa.

Skutki i konsekwencje dla przedsiębiorstw

Nie przewiduje się żadnych bezpośrednich skutków ani konsekwencji. Przedsiębiorstwa zostaną pośrednio dotknięte dalszym stosowaniem przez decydentów rozproszonych i niekompletnych informacji i przyjętymi na ich podstawie decyzjami.

Skutki i konsekwencje dla państw członkowskich

W obecnej sytuacji, której podstawę stanowi dżentelmeńska umowa bez jakiegokolwiek podstawy prawnej, w najlepszym możliwym scenariuszu jakość i dostępność danych pozostaną na obecnym niewystarczającym poziomie lub, co bardziej prawdopodobne, dostępność danych się pogorszy. W związku z badaniem „Rachunki środowiska – stan najnowszych prac” przeprowadzonym dla Komisji w 2007 r. szereg krajów dało jasno do zrozumienia, że w ramach ustalania priorytetów w tych krajach nastąpi prawie wyłącznie skupienie się na sprawozdawczości wymaganej prawem, a dane zestawiane i zgłaszane w ramach umów dżentelmeńskich przestaną być zestawiane w związku z brakiem wymogu prawnego. Z powodu ograniczeń budżetowych dotyczyłoby to również mocno ugruntowanych statystyk rachunków środowiska

Skutki i konsekwencje dla polityki na szczeblu Unii Europejskiej

Potrzeba powiązania informacji dotyczących środowiska z informacjami dotyczącymi gospodarki wciąż narasta. W licznych planach działań i strategiach UE wymaga się przedstawienia zintegrowanych ocen. Ocenę strategii w dziedzinie środowiska można przeprowadzić jedynie pod warunkiem dostępności wiarygodnych danych. Obecna sytuacja, której podstawą jest istnienie dżentelmeńskiej umowy, nie gwarantuje dostępności danych o odpowiedniej jakości, aktualności i zakresie, które pozwalałyby na właściwe przeprowadzenie takiej oceny.

Pozostanie przy dżentelmeńskiej umowie stanowi ryzyko, że brakujące dane będą określane w przybliżeniu i gromadzone na podstawie innych źródeł w sposób doraźny w przypadkach, gdy dla potrzeb polityki wymagane będą informacje o związkach między gospodarką a środowiskiem. W ten sposób możliwości gromadzenia wiedzy i odpowiednich danych odpowiadających potrzebom polityki zostaną w obecnych warunkach ograniczone.

2.3.2. Wariant 2: stworzenie podstawy prawnej dla wsparcia gromadzenia danych dotyczących rachunków środowiskowo-gospodarczych.

Skutki i konsekwencje dla obywateli i gospodarstw domowych

Nie przewiduje się żadnych bezpośrednich skutków ani konsekwencji. Przekazywane decydentom lepsze informacje oraz przyjęte na ich podstawie decyzje będą miały pośredni wpływ na obywateli i gospodarstwa domowe.

Skutki i konsekwencje dla przedsiębiorstw

W niektórych przypadkach może powstać konieczność zarządzania poufnymi danymi.

Rachunkowość środowiska polega przede wszystkim na reorganizacji istniejących danych, a nie na pozyskiwaniu od przedsiębiorstw nowych statystyk.

Dla trzech modułów przewidzianych w niniejszym rozporządzeniu, tj. dla rachunków emisji do powietrza, podatków związanych ze środowiskiem według rodzajów działalności gospodarczej oraz ogólnogospodarczych rachunków przepływów materiałowych, potrzebne dane zestawiane są na podstawie już istniejących obowiązków sprawozdawczych. Na przykład rachunki emisji do powietrza oparte są o dane tworzone na potrzeby rejestrów emisji do powietrza (w ramach konwencji UNFCCC i CLRTAP wspomnianych w załączniku I). Dane dla drugiego modułu dotyczącego podatków związanych ze środowiskiem uzyskuje się na podstawie statystyk dotyczących podatków i finansów publicznych jak również na podstawie pochodzących z rachunków narodowych danych dotyczących podatków. Wreszcie dane potrzebne do ogólnogospodarczych rachunków przepływów materiałowych pochodzą ze statystyk dotyczących rolnictwa, produkcji przemysłowej i handlu.

W następstwie przyjęcia niniejszego rozporządzenia nie powinny zatem powstać żadne nowe istotne wymogi sprawozdawcze dla przedsiębiorstw.

Skutki i konsekwencje dla państw członkowskich

Rachunki środowiska nie wymagają na ogół gromadzenia nowych danych, lecz sprawiają, że dane z rachunków narodowych (np. tablice podaży i wykorzystania i tablice przepływów międzygałęziowych), statystyka środowiskowa i inne dziedziny statystyki wykorzystywane są do dodatkowych zastosowań. Podstawowe potrzebne dane, oprócz rachunków narodowych, dotyczą środowiska, energii, transportu, leśnictwa, rybactwa, rejestrów emisji do powietrza oraz obejmują inne statystyki, jak również inne dane znajdujące się w posiadaniu ministerstw, wyspecjalizowanych instytucji i agencji ds. środowiska.

Jak wynika z odpowiedzi udzielonych w ramach badania „Rachunki środowiska – stan najnowszych prac” przeprowadzonego dla Eurostatu w 2007 r., niektóre kraje europejskie oznajmiły, że nie będą rozwijać ani nawet kontynuować rachunków środowiska bez europejskiej podstawy prawnej zapewniającej uprawnienie do ubiegania się o środki niezbędne dla spełnienia tych wymogów.

Skutki i konsekwencje dla polityki na szczeblu Unii Europejskiej

Ocenę europejskiej polityki ochrony środowiska oraz jej strategii tematycznych można odpowiedzialnie przeprowadzić jedynie pod warunkiem dostępności wiarygodnych danych. Strategia tematyczna dotycząca zrównoważonego wykorzystania zasobów naturalnych jest w jasny sposób uzależniona od danych potrzebnych do opracowania wskaźników dotyczących oddzielenia wzrostu gospodarczego od presji wywieranej na środowisko oraz wskaźników dotyczących oddziaływania na środowisko. Wskaźniki te opierają się na danych, które są obecnie gromadzone na podstawie dżentelmeńskiej umowy. Wymagane spójne i regularne opracowywanie i zgłaszanie rachunków środowiska poprawiłoby jakość statystyki. Do chwili obecnej dane używane do celów jednego ze wskaźników strukturalnych i trzech spośród wskaźników zrównoważonego rozwoju nie zawierały danych zgłaszanych przez kraje, lecz były opracowywane w oparciu o międzynarodowe bazy danych (należące na przykład do FAO i ONZ). Do opracowania danych na potrzeby sprawozdań za 2009 r. dotyczących wskaźników po raz pierwszy wykorzystano zgłoszone przez kraje dane dostarczone w ramach obecnego porozumienia dotyczącego dobrowolnego gromadzenia danych.

Z drugiej strony, inne obszary polityki UE (np. recykling odpadów i zapobieganie ich powstawaniu, emisje do powietrza i zmiana klimatu, zrównoważona konsumpcja i produkcja) byłyby znacznie lepiej kontrolowane, gdyby istniały dobrej jakości dane łączące środowisko i

gospodarkę. Dane te mogą być gromadzone w ramach rachunków środowiska, lecz konieczne jest uczestnictwo wszystkich krajów i zagwarantowanie pełnej harmonizacji. Odpowiednia podstawa prawna dla gromadzenia tych danych może zapewnić spełnienie tych wymogów.

Przewiduje się również następujące korzyści: gromadzenie danych dotyczących ważnej dziedziny w całej UE, zwiększona widoczność rachunków środowiskowych stanowiąca narzędzie kontrolowania polityki z wykorzystaniem możliwości powiązania danych dotyczących środowiska i gospodarki, możliwość wykorzystania odbywającej się obecnie zmiany systemu rachunków narodowych i europejskiego systemu rachunków i uzyskania synergii sprzyjającej gromadzeniu danych.

2.3.3. Podsumowanie zagrożeń wynikających z utrzymania stanu obecnego

Określono następujące zagrożenia związane z nierealizowaniem wariantu 2:

- Ryzyko polegające na tym, że dane nie będą właściwie gromadzone w celu uzyskania szacunków na szczeblu UE i że nie będzie dostępny ostateczny kompletny zestaw danych dotyczących rachunków środowiska. Powodowałoby to w efekcie istnienie niekompletnych informacji na temat związków między środowiskiem a gospodarką.
- Ryzyko polegające na tym, że analizy będą dokonywane w oparciu o dane nieoficjalne. Zawiera się w tym ryzyko polegające na tym, że inne podmioty będą oceniać informacje na temat związków między środowiskiem a gospodarką i robić to, co Eurostat i europejski system statystyczny powinny robić w bardziej systematyczny i zharmonizowany sposób.
- Ryzyko polegające na tym, że UE nie będzie uważana za wiodący światowy podmiot w dziedzinie rachunków środowiska. Istnieje ryzyko, że poczynione do tej pory starania zostaną zmarnowane bez żadnych widocznych ostatecznych korzyści.

2.3.4. Wariant preferowany

Z porównania istniejącego systemu gromadzenia danych dotyczących rachunków środowiska na podstawie dżentelmeńskiej umowy z rozwiązaniem opartym na prawodawstwie UE jasno wynika, że wariant drugi jest tym, który przyniesie najlepsze wyniki.

3. ASPEKTY PRAWNE WNIOSKU

3.1. Krótki opis proponowanych działań

Celem niniejszego rozporządzenia jest ustanowienie wspólnych ram dla gromadzenia, zestawiania, przekazywania oraz oceny europejskich rachunków ekonomicznych środowiska.

3.2. Podstawa prawna

Podstawą prawną dla statystyki europejskiej jest artykuł 338 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej. Parlament Europejski i Rada, stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą prawodawczą, przyjmują środki w celu tworzenia, w stosownych przypadkach, statystyk dotyczących wykonywania działań Unii. Wspomniany artykuł określa wymogi odnoszące się do tworzenia statystyk europejskich, wymagając, by były one zgodne z zasadami

bezstronności, rzetelności, obiektywizmu, niezależności naukowej, opłacalności oraz poufności informacji statystycznych.

3.3. Zasada pomocniczości

Zasada pomocniczości ma zastosowanie, o ile wniosek nie podlega wyłącznym kompetencjom UE.

Cel proponowanych działań, czyli gromadzenie, zestawianie, przekazywanie oraz ocena europejskich rachunków ekonomicznych środowiska, nie może być osiągnięty w sposób wystarczający przez państwa członkowskie, natomiast możliwe jest lepsze jego osiągnięcie na poziomie UE na mocy unijnego aktu prawnego, ponieważ wyłącznie Komisja może koordynować niezbędną harmonizację informacji statystycznych na poziomie UE, podczas gdy gromadzenie danych i zestawianie porównywalnych rachunków ekonomicznych środowiska może być zorganizowane przez państwa członkowskie. W konsekwencji Unia może przyjąć środki zgodnie z zasadą pomocniczości, określoną w art. 5 Traktatu.

3.4 Zasada proporcjonalności

Wniosek jest zgodny z zasadą proporcjonalności z następujących względów.

Zgodnie z zasadą proporcjonalności niniejsze rozporządzenie ogranicza się w swoim zakresie do minimum koniecznego do osiągnięcia swojego celu i nie wykracza poza zakres niezbędny do tego celu. W niniejszym rozporządzeniu nie określa się mechanizmów gromadzenia danych dla poszczególnych państw członkowskich, lecz jedynie definiuje dane, które mają być dostarczane, dla zapewnienia ich zharmonizowanej struktury i terminowego przekazywania.

W większości dziedzin państwa członkowskie nie są zobowiązane do wprowadzania jakichkolwiek zmian w zakresie zestawiania rachunków ekonomicznych środowiska, do których dane są już gromadzone na poziomie UE na podstawie dżentelmeńskich umów. W niektórych dziedzinach mogą mieć miejsce zmiany w zgłaszaniu badań, które to zmiany mogłyby mieć wpływ na przedsiębiorstwa. Rachunki środowiska dotyczą jednak w głównej mierze reorganizacji istniejących danych, a nie gromadzenia nowych statystyk od przedsiębiorstw. Rachunki środowiska w istocie nie wymagają na ogół gromadzenia nowych danych, lecz sprawiają, że dane z rachunków narodowych (np. tablice podaży i wykorzystania i tablice przepływów międzygałęziowych), statystyka środowiskowa i inne dziedziny statystyki wykorzystywane są do dodatkowych zastosowań.

3.5. Wybór instrumentów

Proponowane instrumenty: rozporządzenie.

Inne instrumenty byłyby niewłaściwe z następujących względów.

Wybór odpowiedniego instrumentu zależy od tego, jaki cel prawny dany akt ma osiągnąć. Ze względu na zapotrzebowanie na informacje na szczeblu europejskim, w dziedzinie statystyki europejskiej aktami podstawowymi nie są zazwyczaj dyrektywy, lecz rozporządzenia. Rozporządzenie jest lepszym rozwiązaniem, ponieważ ustanawia te same przepisy dla całej UE, zapewniając ściśle i całościowe ich stosowanie przez państwa członkowskie. Jest ono stosowane bezpośrednio, co oznacza, że nie musi być transponowane do prawa krajowego. W

przeciwieństwie do rozporządzeń, dyrektywy, których celem jest harmonizacja ustawodawstw krajowych, są wiążące dla państw członkowskich w odniesieniu do określonych w nich celów, pozostawiają jednak władzom krajowym swobodę wyboru formy i metod osiągnięcia tychże celów. Ponadto muszą one być transponowane do prawa krajowego. Zastosowanie rozporządzenia jest zgodne z innymi aktami prawnymi w dziedzinie statystyki, przyjętymi od 1997 r.

4. WPLYW NA BUDŻET

Gromadzenie danych nie ma dodatkowego wpływu na budżet Unii.

5. Informacje dodatkowe

Proponowany akt prawny dotyczy kwestii mających znaczenie dla EOG i z tego względu powinien obejmować także Europejski Obszar Gospodarczy.

Wniosek

ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

w sprawie europejskich rachunków ekonomicznych środowiska

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 338 ust.1,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

po przekazaniu wniosku parlamentom narodowym,

stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą prawodawczą,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Artykuł 3 Traktatu o Unii Europejskiej przewiduje, że Unia działa na rzecz trwałego rozwoju Europy, którego podstawą jest zrównoważony wzrost gospodarczy oraz stabilność cen, społeczna gospodarka rynkowa o wysokiej konkurencyjności zmierzająca do pełnego zatrudnienia i postępu społecznego oraz wysoki poziom ochrony i poprawy jakości środowiska naturalnego.
- (2) Szósty wspólnotowy program działań w zakresie środowiska naturalnego⁶ potwierdził, że rzetelna informacja o stanie środowiska i o podstawowych tendencjach, oddziaływaniach i czynnikach zmian zachodzących w środowisku są niezbędne dla opracowywania skutecznej polityki i jej realizacji oraz dla ogólnego wzmocnienia roli obywateli.
- (3) Decyzja nr 1578/2007/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 grudnia 2007 r. w sprawie wspólnotowego programu statystycznego na lata 2008–2012⁷ zawiera wyraźne odniesienie do potrzeby stworzenia wysokiej jakości statystyk i rachunków w dziedzinie środowiska. Ponadto w ramach głównych inicjatyw przewidzianych na okres od 2008 do 2012 r. ustalono, że w stosownych przypadkach w odniesieniu do głównych dziedzin gromadzonych danych środowiskowych do tej pory nieuregulowanych prawnie należy stworzyć podstawy prawne.

⁶ Decyzja 1600/2002/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 22 lipca 2002 r. ustanawiająca szósty wspólnotowy program działań w zakresie środowiska naturalnego (Dz.U. L 242 z 10.9.2002, s. 1).

⁷ Dz.U. L 344 z 28.12.2007, s. 15.

- (4) Konieczność uzupełnienia dotychczasowych wskaźników danymi, które uwzględnia aspekty środowiskowe i społeczne w celu wyznaczania bardziej spójnych i kompleksowych kierunków polityki, podkreślono w komunikacie Komisji COM(2009) 433 z sierpnia 2009 pt. „Wyjść poza PKB”. W tym celu rachunki środowiska oferują środki służące do monitorowania oddziaływania gospodarki na środowisko oraz do zbadania, jak można łagodzić te wpływy. Zgodnie z założeniami zrównoważonego rozwoju i dążenia do stworzenia gospodarki niskoemisyjnej, zawartymi w strategii lizbońskiej i różnych ważniejszych inicjatywach, opracowanie ramowych danych, które w spójny sposób uwzględniałyby zagadnienia z zakresu ochrony środowiska i gospodarki, staje się koniecznością.
- (5) Europejski system rachunków (ESA) ustanowiony rozporządzeniem Rady (WE) nr 2223/96 z dnia 25 czerwca 1996 r. w sprawie europejskiego systemu rachunków narodowych i regionalnych we Wspólnocie⁸ (zwany dalej „ESA 95”), spójny z systemem rachunków narodowych (SNA) przyjętym w lutym 1993 r. przez Komisję ds. Statystyki Narodów Zjednoczonych, jest głównym narzędziem służącym do opracowywania unijnych statystyk gospodarczych oraz wielu wskaźników ekonomicznych (np. PKB). Ramy ESA mogą być wykorzystane do analizy i oceny różnych aspektów gospodarki (np. jej struktury, poszczególnych części i kierunków rozwoju w czasie). Mimo to, ze względu na specyficzne potrzeby w zakresie niektórych danych, takie jak analiza interakcji między środowiskiem a gospodarką, najlepszym rozwiązaniem jest stworzenie oddzielnych rachunków satelitarnych.
- (6) W konkluzjach z czerwca 2006 r. Rada Europejska wezwała Unię Europejską i jej państwa członkowskie do rozszerzenia rachunków narodowych o kluczowe aspekty zrównoważonego rozwoju. Z tego względu rachunki narodowe powinny zostać uzupełnione o zintegrowane rachunki ekonomiczne środowiska zawierające w pełni spójne dane.
- (7) Rachunki satelitarne pozwalają na rozszerzenie możliwości analitycznych rachunkowości narodowej na wybrane obszary problematyki społecznej, takie jak oddziaływanie na środowisko wynikające z działalności człowieka, w sposób elastyczny bez obciążania lub zakłócania centralnego systemu.
- (8) System zintegrowanych rachunków ekonomicznych środowiska (SEEA) opracowany wspólnie przez ONZ, Komisję Europejską, MFW, OECD i Bank Światowy jest systemem rachunków satelitarnych w stosunku do SNA. Skupia on informacje dotyczące gospodarki i środowiska we wspólne ramy w celu zmierzenia wkładu środowiska w gospodarkę i oddziaływania gospodarki na środowisko. Dostarcza on decydentom wskaźniki i statystykę opisową służące do monitorowania tej interakcji, jak również bazę danych potrzebną do planowania strategicznego i analizy kierunków polityki w celu określenia bardziej zrównoważonych ścieżek rozwoju.
- (9) SEEA stanowi syntezę i połączenie, tak dalece jak to możliwe, różnych kategorii rachunków środowiska. Generalnie wszystkie te kategorie rozszerzają zawarte w SNA koncepcje kosztów, akumulacji i poziomu kapitału poprzez uzupełnienie ich dodatkowymi danymi wyrażonymi w jednostkach fizycznych, w celu uwzględnienia kosztów dla środowiska i wykorzystania aktywów naturalnych w produkcji lub

⁸ Dz.U. L 310 z 30.11.1996, s. 1.

poprzez ich modyfikację za pomocą wyrażenia tych oddziaływań w ujęciu pieniężnym. W ramach tego podejścia ogólnego, niektóre istniejące kategorie różnią się znacznie od siebie pod względem metodyki i problematyki środowiska, której dotyczą.

- (10) W 1994 r. Komisja przedstawiła swoją pierwszą strategię dotyczącą „zielonej rachunkowości”⁹. Od tamtego czasu Komisja (Eurostat) i państwa członkowskie opracowały i przetestowały metody rachunkowości do takiego stopnia, że obecnie wiele państw członkowskich regularnie dostarcza pierwsze zestawy rachunków środowiska. Najbardziej powszechne z nich to rachunki fizycznego przepływu dotyczące emisji do powietrza (w tym emisji gazów cieplarnianych) i zużycia materiałów oraz rachunki pieniężne dotyczące wydatków i podatków związanych z ochroną środowiska.
- (11) Jednym z celów na okres objęty wspólnym programem statystycznym na lata 2008–2012 jest podjęcie inicjatyw zastąpienia porozumień prawodawstwem europejskim w niektórych obszarach dotyczących regularnego sporządzania europejskich statystyk, które osiągnęły wystarczający stopień zaawansowania.
- (12) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 223/2009 z dnia 11 marca 2009 r. w sprawie statystyki europejskiej¹⁰ stanowi ramy odniesienia dla europejskich rachunków ekonomicznych środowiska. W szczególności zawarty jest w nim wymóg poszanowania zasad niezależności zawodowej, bezstronności, obiektywności, rzetelności, poufności informacji statystycznych oraz opłacalności.
- (13) Ponieważ różne zestawy rachunków ekonomicznych środowiska są w trakcie opracowywania i znajdują się w różnym stopniu zaawansowania, należy przyjąć strukturę modułową, która byłaby odpowiednio elastyczna.
- (14) Należy stworzyć program badań pilotażowych w celu poprawy jakości danych i sprawozdawczości, ulepszenia metodyki i przygotowania do dalszych działań.
- (15) Komisja powinna mieć uprawnienia do przyznawania państwom członkowskim odstępstw w przypadkach, gdy wymagane są znaczące modyfikacje ich narodowych systemów statystycznych.
- (16) Ponieważ cel niniejszego rozporządzenia, mianowicie ustanowienie wspólnych ram prawnych dla gromadzenia, zestawiania, przekazywania i oceny europejskich rachunków ekonomicznych środowiska, nie może być osiągnięty w sposób wystarczający przez państwa członkowskie i możliwe jest lepsze jego osiągnięcie na poziomie Unii, Unia może przyjąć środki zgodnie z zasadą pomocniczości, określoną w art. 5 Traktatu o Unii Europejskiej. Zgodnie z zasadą proporcjonalności, określoną w tym artykule, niniejsze rozporządzenie nie wykracza poza to, co jest konieczne do osiągnięcia tego celu.

⁹ COM(1994) 670.

¹⁰ Dz.U. L 87 z 31.3.2009, s. 164.

- (17) Środki niezbędne do wykonania niniejszego rozporządzenia powinny zostać przyjęte zgodnie z decyzją Rady 1999/468/WE z dnia 28 czerwca 1999 r. ustanawiającą warunki wykonywania uprawnień wykonawczych przyznanych Komisji¹¹.
- (18) Komisja powinna być uprawniona do przyjmowania aktów delegowanych zgodnie z art. 290 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej w celu dostosowania modułów do rozwoju w dziedzinie środowiska i gospodarki oraz do postępu technicznego, jak również w celu zapewnienia wsparcia metodycznego.
- (19) Przeprowadzono konsultacje z Komitetem ds. Europejskiego Systemu Statystycznego,

PRZYJMUJĄ NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

Artykuł 1

Przedmiot

W niniejszym rozporządzeniu ustanawia się wspólne ramy dla gromadzenia, zestawiania, przekazywania oraz oceny europejskich rachunków ekonomicznych środowiska w celu umiejscowienia rachunków ekonomicznych środowiska jako rachunków satelitarnych w stosunku do ESA 95, poprzez zapewnienie metodyki, wspólnych standardów, definicji, klasyfikacji i zasad rachunkowości, jakie mają być stosowane przy opracowywaniu rachunków ekonomicznych środowiska.

Artykuł 2

Definicje

Do celów niniejszego rozporządzenia stosuje się następujące definicje:

- 1) „emisja do powietrza” oznacza fizyczny przepływ gazów lub cząstek stałych z systemu gospodarczego (procesów produkcji albo konsumpcji) do atmosfery, będącej częścią systemu środowiska naturalnego;
- 2) „podatek związany ze środowiskiem” oznacza podatek, którego podstawą opodatkowania jest jednostka fizyczna (lub jej odpowiednik) czegoś, co ma udowodniony określony negatywny wpływ na środowisko, przy czym należy brać pod uwagę jedynie te transakcje, które są uznawane za podatki w systemie rachunków narodowych;
- 3) „ogólnogospodarcze rachunki przepływów materiałowych (EW-MFA)” oznaczają spójne zestawienia całkowitych nakładów materiałowych wchodzących do gospodarek narodowych, zmian poziomu zapasów materiałowych w gospodarce oraz wpływów materiałowych do innych gospodarek albo do środowiska.

Artykuł 3

Moduły

1. Rachunki środowiska, które mają zostać zestawione we wspólnych ramach określonych w art. 1, zgrupowane są w następujących modułach:

¹¹ Dz.U. L 184 z 17.7.1999, s. 23.

- a) moduł rachunków emisji do powietrza, określony w załączniku I;
- b) moduł podatków związanych ze środowiskiem według rodzajów działalności gospodarczej, określony w załączniku II;
- c) moduł ogólnogospodarczych rachunków przepływów materiałowych, określony w załączniku III.

2. Każdy moduł zawiera następujące informacje:

- a) cele, dla których rachunki mają być zestawiane;
- b) zakres przedmiotowy rachunków;
- c) wykaz cech, dla których rachunki mają być zestawiane i przekazywane;
- d) pierwszy rok referencyjny, częstotliwość i terminy przekazywania danych w celu opracowywania rachunków;
- e) tabele sprawozdawcze;
- f) maksymalną długość okresów przejściowych, o których mowa w art. 8, w czasie których Komisja może przyznać odstępstwa.

3. Komisja przyjmuje akty delegowane zgodnie z art. 9 do celów dostosowania modułów do rozwoju w dziedzinie środowiska i gospodarki oraz postępu technicznego, jak również do celów zapewnienia wsparcia metodycznego.

Artykuł 4

Badania pilotażowe

1. Komisja opracowuje program badań pilotażowych, które państwa członkowskie przeprowadziłyby dobrowolnie, w celu doskonalenia jakości danych i sprawozdawczości, stworzenia długich szeregów czasowych i opracowania metodyki.
2. Wyniki badań pilotażowych są poddawane ocenie Komisji i przez nią publikowane, z uwzględnieniem korzyści wynikających z dostępności danych w stosunku do kosztów ich gromadzenia oraz obciążenia respondentów. Na podstawie wniosków z tych badań pilotażowych Komisja przyjmuje niezbędne akty delegowane zgodnie z art. 9.

Artykuł 5

Gromadzenie danych

1. Państwa członkowskie gromadzą dane niezbędne do obserwacji cech charakterystycznych modułów, o których mowa w art. 3 ust. 2.
2. Państwa członkowskie, stosując zasadę uproszczenia procedur administracyjnych, gromadzą wymagane dane, korzystając z rozmaitych źródeł wymienionych poniżej:
 - a) badań statystycznych;

b) procedur estymacji statystycznej, jeśli niektóre z cech charakterystycznych nie są obserwowane w przypadku wszystkich jednostek;

c) źródeł administracyjnych.

3. Państwa członkowskie informują Komisję i dostarczają szczegółowych danych dotyczących zastosowanych metod i jakości danych ze źródeł wymienionych w ust. 2.

Artykuł 6

Przekazywanie danych do Komisji (Eurostatu)

1. Państwa członkowskie przekazują Komisji (Eurostatowi) dane przedstawione w załącznikach, łącznie z danymi poufnymi, w terminach określonych w tych załącznikach.

2. Dane są przekazywane we właściwym formacie technicznym, określonym zgodnie z procedurą regulacyjną, o której mowa w art. 12 ust. 2.

Artykuł 7

Ocena jakości

1. Do celów niniejszego rozporządzenia do przekazywanych danych stosuje się kryteria jakości określone w art. 12 ust. 1 rozporządzenia (WE) nr 223/2009.

2. Państwa członkowskie przedkładają Komisji (Eurostatowi) sprawozdanie dotyczące jakości przekazanych danych.

3. Przy stosowaniu kryteriów jakości, o których mowa w ust. 1, w odniesieniu do danych objętych niniejszym rozporządzeniem zasady, struktura i częstotliwość składania sprawozdań dotyczących jakości są określone zgodnie z procedurą regulacyjną, o której mowa w art. 12 ust. 2.

4. Komisja (Eurostat) ocenia jakość przekazanych danych.

Artykuł 8

Odstępstwa

1. Komisja może przyznać państwom członkowskim odstępstwa podczas okresów przejściowych określonych w załącznikach, zgodnie z procedurą regulacyjną, o której mowa w art. 12 ust. 2, jeśli narodowe systemy statystyczne wymagają poważniejszych dostosowań.

2. W takim przypadku dane państwo członkowskie przedkłada Komisji należycie uzasadniony wniosek nie później niż trzy miesiące od wejścia w życie niniejszego rozporządzenia.

Artykuł 9

Wykonanie przekazania

1. Uprawnienia do przyjęcia aktów delegowanych, o których mowa w art. 3 ust. 3 i art. 4 ust. 2, powierza się Komisji na czas nieokreślony.

2. Niezwłocznie po przyjęciu aktu delegowanego Komisja powiadamia o tym równocześnie Parlament Europejski i Radę.
3. Uprawnienia do przyjęcia aktów delegowanych powierzone Komisji podlegają warunkom określonym w art. 10 i 11.

Artykuł 10

Odwołanie przekazanych uprawnień

1. Przekazanie uprawnień przewidziane w art. 3 ust. 3 i art. 4 ust. 2, może zostać odwołane przez Parlament Europejski lub Radę.
2. Instytucja, która rozpoczęła wewnętrzną procedurę w celu podjęcia decyzji, czy zamierza ona odwołać przekazanie uprawnień, informuje drugiego prawodawcę i Komisję, najpóźniej miesiąc przed podjęciem ostatecznej decyzji, wskazując przekazane uprawnienia, które mogłyby zostać odwołane, oraz uzasadnienie tego odwołania.
3. Decyzja o odwołaniu kończy przekazanie uprawnień określonych w tej decyzji. Staje się ona skuteczna natychmiast lub od późniejszej daty, która jest w niej określona. Nie wpływa ona na ważność aktów delegowanych już obowiązujących. Jest publikowana w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Artykuł 11

Sprzeciw wobec aktów delegowanych

1. Parlament Europejski lub Rada mogą wyrazić sprzeciw wobec aktu delegowanego w ciągu dwóch miesięcy od dnia zawiadomienia. Z inicjatywy Parlamentu Europejskiego lub Rady termin ten może być przedłużony o jeden miesiąc.
2. Jeśli po upływie tego terminu ani Parlament Europejski ani Rada nie wyrażą sprzeciwu wobec aktu delegowanego, lub jeśli przed upływem tego terminu zarówno Parlament Europejski jak i Rada poinformowały Komisję, że podjęły decyzję o niewyrażeniu sprzeciwu, akt delegowany wchodzi w życie z dniem przewidzianym w jego przepisach.
3. Jeśli Parlament Europejski lub Rada wyrażą sprzeciw wobec aktu delegowanego, nie wchodzi on w życie. Instytucja, która wyraża sprzeciw wobec aktu delegowanego, podaje uzasadnienie.

Artykuł 12

Komitet

1. Komisję wspomaga Komitet ds. Europejskiego Systemu Statystycznego.
2. W przypadku odesłania do niniejszego ustępu stosuje się art. 5 i 7 decyzji 1999/468/WE, z uwzględnieniem przepisów art. 8 tej decyzji.

Okres ustanowiony art. 5 ust. 6 tej decyzji ustala się na trzy miesiące.

Artykuł 13

Wejście w życie

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie dwudziestego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

Sporządzono w Brukseli dnia [...] r.

*W imieniu Parlamentu Europejskiego
Przewodniczący*

*W imieniu Rady
Przewodniczący*

ZAŁĄCZNIK I

MODUŁ RACHUNKÓW EMISJI DO POWIETRZA

SEKCJA 1

Cele

Na rachunkach emisji do powietrza rejestruje się i przedstawia dane dotyczące emisji do powietrza w sposób zgodny z zapisem na rachunkach narodowych. Rejestruje się na nich emisje do powietrza z gospodarek narodowych według określonego w ESA 95 podziału na rodzaje działalności gospodarczej powodującej emisję. Działalność gospodarcza obejmuje zarówno działalność produkcyjną w podziale na gałęzie przemysłu, jak i działalność gospodarstw domowych.

W niniejszym załączniku określone są dane, jakie państwa członkowskie mają gromadzić, zestawiać, przekazywać i poddawać ocenie na rachunkach dotyczących emisji do powietrza. Dane te będą opracowywane w sposób, który pozwoli na połączenie bezpośredniej emisji z przemysłu i gospodarstw domowych z tą działalnością produkcyjną i konsumpcyjną. Dane dotyczące bezpośredniej emisji, zgłaszane zgodnie z niniejszym regulaminem, zostaną zestawione z tablicami przepływów międzygałęziowych, tablicami podaży i wykorzystania oraz danymi dotyczącymi spożycia w gospodarstwach domowych, które zgłaszano dotychczas do Komisji (Eurostatu) w ramach sprawozdawczości ESA 95.

SEKCJA 2

Zakres

Rachunki emisji do powietrza mają takie same granice systemu jak ESA 95 i także są oparte na zasadzie siedziby.

Zgodnie z ESA 95, pojęcie siedziby oparte jest na następującej zasadzie: o jednostce mówi się, że jest jednostką krajową, jeżeli na obszarze gospodarczym danego kraju posiada ona swój ośrodek zainteresowania gospodarczego — tzn. kiedy angażuje się w działalność gospodarczą na tym terytorium przez okres jednego roku lub dłuższy.

Na rachunkach emisji do powietrza rejestruje się emisję z działalności wszystkich jednostek krajowych, niezależnie od tego, gdzie w rzeczywistości się ona dokonuje w sensie geograficznym.

Na rachunkach emisji do powietrza rejestruje się przepływ pozostałości gazów i cząstek stałych pochodzących z gospodarki narodowej i przedostających się do atmosfery. Do celów niniejszego rozporządzenia termin „atmosfera” odnosi się do części systemu środowiska naturalnego. Granice systemu odnoszą się do granicy pomiędzy gospodarką narodową (jako częścią systemu gospodarczego) a atmosferą (jako częścią systemu środowiska naturalnego). Po przekroczeniu tej granicy systemu, emitowane substancje znajdują się poza kontrolą człowieka i stają się częścią naturalnego obiegu materiałów i mogą spowodować wiele rodzajów oddziaływań na środowisko.

SEKCJA 3

Wykaz elementów składowych

Państwa członkowskie tworzą statystyki dotyczące emisji następujących substancji zanieczyszczających powietrze:

Kod	Nazwa emisji do powietrza	Symbol emisji do powietrza	Jednostka sprawozdawcza
	Dwutlenek węgla bez emisji z biomasy	CO ₂	1 000 ton (Gg)
	Dwutlenek węgla pochodzący z biomasy	CO ₂ z biomasy	1 000 ton (Gg)
	Podtlenek azotu	N ₂ O	tony (Mg)
	Metan	CH ₄	tony (Mg)
	Perfluorowęglowodory	PFC	tony (Mg) ekwiwalentów CO ₂
	Fluorowęglowodory	HFC	tony (Mg) ekwiwalentów CO ₂
	Sześćfluorek siarki	SF ₆	tony (Mg) ekwiwalentów CO ₂
	Tlenki azotu	NO _x	tony (Mg) ekwiwalentów NO ₂
	Niemetanowe lotne związki organiczne	NMVOC	tony (Mg)
	Tlenek węgla	CO	tony (Mg)
	Pył zawieszony < 10 μ	PM ₁₀	tony (Mg)
	Pył zawieszony < 2,5 μ	PM _{2.5}	tony (Mg)
	Dwutlenek siarki	SO ₂	tony (Mg)
	Amoniak	NH ₃	tony (Mg)

Wszystkie dane liczbowe podaje się z dokładnością do jednego miejsca po przecinku.

SEKCJA 4

Pierwszy rok referencyjny, częstotliwość i terminy przekazywania danych

1. Statystyki zestawia się i przekazuje raz w roku.
2. Statystyki przekazuje się w ciągu 21 miesięcy od końca roku referencyjnego.
3. Pierwszym rokiem referencyjnym jest rok wejścia w życie niniejszego rozporządzenia.
4. W ramach pierwszego przekazywania danych państwa członkowskie uwzględniają także dane roczne z okresu od 2008 r. do pierwszego roku referencyjnego.

5. W ramach każdego kolejnego przekazywania danych do Komisji państwa członkowskie dostarczają rocznych danych za lata n-4, n-3, n-2, n-1 oraz n, gdzie n jest rokiem referencyjnym.

SEKCJA 5

Tabele sprawozdawcze

1. Dla każdego elementu składowego wymienionego w sekcji 3 dane tworzy się zgodnie z hierarchiczną klasyfikacją działalności gospodarczej, NACE Rev.2 (poziom agregacji A*64 dla rachunków narodowych i regionalnych), w pełni zgodną z ESA 95. Dodatkowo tworzy się dane dotyczące:

- emisji do powietrza z gospodarstw domowych;
- Pozycje pomostowe. Przez pozycje pomostowe rozumie się pozycje sprawozdawcze, które wyraźnie niwelują różnice pomiędzy rachunkami emisji do powietrza zgłaszanymi na podstawie niniejszego rozporządzenia a danymi zgłaszanymi w oficjalnych krajowych spisach dotyczących emisji do powietrza.

2. Hierarchiczna klasyfikacja, o której mowa w pkt 1, wygląda następująco:

Emisja do powietrza w podziale na gałęzie przemysłu — NACE Rev.2 (A*64)

Emisja do powietrza z gospodarstw domowych

- Transport
- Ogrzewanie/chłodzenie
- Pozostałe

Pozycje pomostowe

Całkowita emisja do powietrza wg NAMEA (Macierzy Rachunków Narodowych i Rachunków Środowiska) (przemysł + gospodarstwa domowe)

Minus jednostki krajowe za granicą

- Krajowe statki rybackie pływające za granicą
- Transport lądowy
- Transport wodny
- Transport lotniczy

Plus jednostki zagraniczne w kraju

- + Transport lądowy
- + Transport wodny
- + Transport lotniczy

(+ lub -) Inne modyfikacje i statystyczne rozbieżności

= Całkowita emisja substancji zanieczyszczającej X zgłoszona do UNFCCC¹²/CLRTAP¹³

SEKCJA 6

Maksymalna długość okresów przejściowych

Nie można przyznać okresu przejściowego.

¹² Ramowa konwencja ONZ w sprawie zmian klimatu.

¹³ Konwencja w sprawie transgranicznego zanieczyszczenia powietrza na dalekie odległości.

ZAŁĄCZNIK II

MODUŁ PODATKÓW ZWIĄZANYCH ZE ŚRODOWISKIEM WEDŁUG RODZAJÓW DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ

SEKCJA 1

Cele

Wpływy z podatków związanych ze środowiskiem rejestrują i przedstawiają dane dotyczące podatków związanych ze środowiskiem w sposób zgodny z zapisem na rachunkach narodowych. Rejestrują one wpływy gospodarek narodowych z podatków związanych ze środowiskiem w podziale na rodzaje działalności gospodarczej, określonym w ESA 95. Działalność gospodarcza obejmuje zarówno działalność produkcyjną w podziale na gałęzie przemysłu, jak i działalność gospodarstw domowych.

W niniejszym załączniku określone są dane dotyczące dochodów z podatków związanych ze środowiskiem w podziale na gałęzie przemysłu, jakie państwa członkowskie mają gromadzić, zestawiać, przekazywać i poddawać ocenie.

W statystykach dotyczących podatków związanych ze środowiskiem można wykorzystywać bezpośrednio statystyki dotyczące podatków i finansów publicznych, ale istnieją pewne korzyści związane z korzystaniem z danych podatkowych z rachunków narodowych, jeżeli jest to możliwe.

Statystyki dotyczące podatków związanych ze środowiskiem oparte są na zarejestrowanych kwotach oszacowanych i deklарowanych lub na uzgodnionych w czasie wpływach gotówkowych, aby zapewnić spójność z rachunkami narodowymi i polepszyć porównywalność między krajami.

Rachunki narodowe zawierają także informacje o tym, które branże i sektory płacą wspomniane podatki. Informacje o podatkach pochodzące z rachunków narodowych można znaleźć na rachunkach instytucjonalnych dla rządu, w tablicach podaży i wykorzystania, oraz na rachunku tworzenia dochodów.

SEKCJA 2

Zakres

Podatki związane ze środowiskiem mają te same granice systemów co ESA 95 i obejmują obowiązkowe jednostronne opłaty w gotówce lub w naturze nakładane przez instytucje rządowe i samorządowe lub przez instytucje Unii Europejskiej.

Podatki związane ze środowiskiem należą do następujących kategorii ESA 95:

- podatki od produkcji i przywozu (D.2),
- bieżące podatki dochodowe, majątkowe itd. (D.5),
- podatki od kapitału (D.91).

SEKCJA 3

Wykaz elementów składowych

Państwa członkowskie tworzą statystyki dotyczące podatków związanych ze środowiskiem według następujących elementów składowych:

- (1) podatki od energii,
- (2) podatki transportowe,
- (3) podatki od zanieczyszczeń,
- (4) podatki z tytułu wykorzystania zasobów naturalnych.

Wszystkie dane zgłasza się w mln w walucie krajowej.

SEKCJA 4

Pierwszy rok referencyjny, częstotliwość i terminy przekazywania danych

1. Statystyki zestawia się i przekazuje raz w roku.
2. Statystyki przekazuje się w ciągu 21 miesięcy od końca roku referencyjnego.
3. Pierwszym rokiem referencyjnym jest rok wejścia w życie niniejszego rozporządzenia.
4. W ramach pierwszego przekazywania danych państwa członkowskie uwzględniają także dane roczne z okresu od 2008 r. do pierwszego roku referencyjnego.
5. W ramach każdego kolejnego przekazywania danych do Komisji państwa członkowskie dostarczają rocznych danych za lata n-4, n-3, n-2, n-1 oraz n, gdzie n jest rokiem referencyjnym.

SEKCJA 5

Tabele sprawozdawcze

Dla każdego z elementów składowych wymienionych w sekcji 3 tworzy się dane dla sektorów instytucjonalnych, które płacą podatki.

Dla sektora instytucji rządowych i samorządowych oraz sektora przedsiębiorstw prywatnych wymagany podział przebiega według hierarchicznej klasyfikacji działalności gospodarczej NACE Rev.2 (poziom agregacji A*64 dla rachunków narodowych i regionalnych), w pełni zgodnej z ESA 95. Dodatkowo dla każdego elementu składowego 1 i 2 wymienionego w sekcji 3, tworzy się dane dla:

- gospodarstw domowych,
- jednostek zagranicznych,
- nieprzypisanych.

SEKCJA 6

Maksymalna długość okresów przejściowych

Nie można przyznać okresu przejściowego.

ZAŁĄCZNIK III

MODUŁ OGÓLNOGOSPODARCZYCH RACHUNKÓW PRZEPIYWÓW MATERIAŁOWYCH (EW-MFA)

SEKCJA 1

Cele

EW-MFA obejmuje wszystkie materiały stałe, gazowe i ciekłe z wyjątkiem przepływów powietrza i wody, mierzone w jednostkach masy rocznie. Tak jak system rachunków narodowych, ogólnogospodarcze rachunki przepływów materiałowych służą do dwóch głównych celów. Szczegółowe przepływy materiałowe stanowią bogatą empiryczną bazę danych dla licznych badań analitycznych. Wykorzystuje się je także do zestawień różnych wskaźników ogólnogospodarczych przepływów materiałowych dla gospodarek narodowych.

W niniejszym załączniku określone są dane, jakie państwa członkowskie mają gromadzić, zestawiać, przekazywać i poddawać ocenie na rachunkach EW-MFA.

SEKCJA 2

Zakres

Podstawową zasadą systemu przepływów materiałowych jest rozróżnienie pomiędzy zapasami a przepływami. Generalnie przepływ jest zmienną, która mierzy ilość w okresie czasu, gdy tymczasem zapas jest zmienną, która mierzy ilość w określonym momencie. Rachunki EW-MFA opierają się na koncepcji przepływu. Mierzą one przepływy międzygałęziowe materiałów oraz zmianę zapasów w gospodarce, wyrażone w jednostkach masy rocznie.

Są one spójne z zasadami systemu rachunków narodowych (ESA 95), takimi jak zasada siedziby. Rejestrowane są na nich przepływy materiałowe związane z działalnością wszystkich jednostek krajowych gospodarki narodowej bez względu na ich lokalizację geograficzną. W EW-MFA istotne są dwa typy przepływów materiałowych przez granice systemów:

1. Przepływy materiałowe pomiędzy gospodarką narodową a jej środowiskiem naturalnym. Obejmują one pozyskiwanie materiałów (tj. surowców, materiałów nieprzetworzonych lub pierwotnych) ze środowiska naturalnego oraz uwalnianie materiałów (zwanymi często pozostałościami) do tego środowiska.
2. Przepływy materiałowe między gospodarką narodową a resztą gospodarki światowej. Obejmują one przywóz i wywóz.

W EW-MFA uwzględnione są jedynie przepływy, które przekraczają te granice systemów. W EW-MFA nie przedstawia się przepływów materiałowych w obrębie gospodarki. Oznacza to, że w EW-MFA gospodarka narodowa jest traktowana jako „czarna skrzynka” i nie uwzględniane są np. międzybranżowe dostawy produktów. Wyłączone są także naturalne przepływy do, z oraz w obrębie środowiska naturalnego.

Pozyskiwanie ze źródeł wewnętrznych obejmuje roczną ilość materiałów stałych, ciekłych i gazowych (z wyłączeniem powietrza i wody) pozyskanych ze środowiska naturalnego, wykorzystywanych jako nakłady wchodzące do gospodarki.

Fizyczny przywóz i fizyczny wywóz obejmuje wszystkie przywożone i wywożone towary w jednostkach masy. Towary podlegające wymianie handlowej obejmują towary na wszystkich etapach obróbki – od surowców po wyroby gotowe.

SEKCJA 3

Wykaz elementów składowych

Państwa członkowskie tworzą statystyki dotyczące elementów wymienionych w sekcji 5.

SEKCJA 4

Pierwszy rok referencyjny, częstotliwość i terminy przekazywania danych

1. Statystyki zestawia się i przekazuje raz w roku.
2. Statystyki przekazuje się w ciągu 24 miesięcy od końca roku referencyjnego.
3. Pierwszym rokiem referencyjnym jest rok wejścia w życie niniejszego rozporządzenia.
4. W ramach pierwszego przekazywania danych państwa członkowskie uwzględniają także dane roczne z okresu od 2008 r. do pierwszego roku referencyjnego.
5. W ramach każdego kolejnego przekazywania danych do Komisji państwa członkowskie dostarczają rocznych danych za lata $n-4$, $n-3$, $n-2$, $n-1$ oraz n , gdzie n jest rokiem referencyjnym.

SEKCJA 5

Tabele sprawozdawcze

Dane, w jednostkach masy, tworzy się dla elementów składowych wymienionych w poniższych tabelach.

Tabela A — Pozyskiwanie ze źródeł wewnętrznych

1 Biomasa

1.1 Rośliny uprawne (z wyjątkiem roślin pastewnych)

- 1.1.1 Zboża
- 1.1.2 Korzenie, bulwy
- 1.1.3 Uprawy cukrowe
- 1.1.4 Rośliny strączkowe
- 1.1.5 Orzechy
- 1.1.6 Rośliny oleiste

- 1.1.7 Warzywa
- 1.1.8 Owoce
- 1.1.9 Rośliny włókniste
- 1.1.10 Pozostałe rośliny uprawne nigdzie indziej niesklasyfikowane

1.2 Resztki roślin uprawnych (wykorzystane), rośliny pastewne i biomasa wypasana

- 1.2.1 Resztki roślin uprawnych (wykorzystane)
 - 1.2.1.1 Słoma
 - 1.2.1.2 Inne resztki roślin uprawnych (liście buraków cukrowych i pastewnych, inne)
- 1.2.2 Rośliny pastewne i biomasa wypasana
 - 1.2.2.1 Rośliny pastewne (łącznie ze zbiorem biomasy z użytków zielonych)
 - 1.2.2.2 Biomasa wypasana

1.3 Drewno (*)

- 1.3.1 Drewno (przemysłowe drewno okrągłe)
- 1.3.2 Paliwo drzewne i inne pozyskane materiały

1.4 Połowy dziko żyjących ryb, roślin i zwierząt wodnych, polowanie i zbieranie

- 1.4.1 Połowy dziko żyjących ryb
- 1.4.2 Wszystkie pozostałe zwierzęta i rośliny wodne
- 1.4.3 Polowanie i zbieranie

2 Rudy metali (rudy surowe)

2.1 Żelazo

2.2 Metale nieżelazne

- 2.2.1 Miedź (**)
- 2.2.2 Nikiel (**)
- 2.2.3 Ołów (**)
- 2.2.4 Cynk (**)
- 2.2.5 Cyna (**)
- 2.2.6 Złoto, srebro, platyna i inne metale szlachetne
- 2.2.7 Boksyt i inne rudy glinu
- 2.2.8 Uran i tor
- 2.2.9 Pozostałe nigdzie indziej niesklasyfikowane

3 Minerale niemetaliczne

- 3.1 Marmur, granit, piaskowiec, porfir, bazalt, pozostałe kamienie ozdobne i budowlane (z wyjątkiem

łupków)

3.2 Kreda i dolomit

3.3 Łupki

3.4 Minerale chemiczne i minerały do produkcji nawozów

3.5 Sól

3.6 Wapień i gips

3.7 Gлина i kaolin

3.8 Piasek i żwir

3.9 Pozostałe nigdzie indziej niesklasyfikowane

3.10 Wydobyte materiały ziemne (łącznie z ziemią), tylko w przypadku, gdy są wykorzystywane (***)

4 Kopalne surowce energetyczne/nośniki energii

4.1 Węgiel i inne stałe surowce energetyczne/nośniki energii

4.1.1 Węgiel brunatny

4.1.2 Węgiel kamienny

4.1.3 Łupek naftowy i piaski bitumiczne

4.1.4 Torf

4.2 Ciekłe i gazowe surowce energetyczne/nośniki energii

4.2.1 Ropa naftowa, kondensat i ciecze towarzyszące gazowi ziemnemu (NGL)

4.2.2 Gaz ziemny

(*) Dodatkowo, nieobowiązkowe zgłaszanie przyrostu netto zapasów drewna.

(**) Dodatkowo, nieobowiązkowe zgłaszanie zawartości metalu.

(***) Zgłaszanie nieobowiązkowe.

Tabele B (Przywóz — wymiana handlowa ogółem), C (Przywóz — wymiana handlowa z krajami spoza UE), D (Wywóz — wymiana handlowa ogółem), E (Wywóz — wymiana handlowa z krajami spoza UE)

1 Biomasa i produkty z biomasy

1.1 Rośliny uprawne, surowe i przetworzone

1.1.1 Zboża, surowe i przetworzone

1.1.2 Korzenie, bulwy, surowe i przetworzone

1.1.3 Uprawy cukrowe, surowe i przetworzone

1.1.4 Rośliny strączkowe, surowe i przetworzone

- 1.1.5 Orzechy, surowe i przetworzone
- 1.1.6 Rośliny oleiste, surowe i przetworzone
- 1.1.7 Warzywa, surowe i przetworzone
- 1.1.8 Owoce, surowe i przetworzone
- 1.1.9 Rośliny włókniste, surowe i przetworzone
- 1.1.10 Pozostałe rośliny uprawne nigdzie indziej niesklasyfikowane, surowe i przetworzone

1.2 Resztki roślin uprawnych (wykorzystane), rośliny pastewne i biomasa wypasana

- 1.2.1 Resztki roślin uprawnych (wykorzystane), surowe i przetworzone
 - 1.2.1.1 Słoma
 - 1.2.2.2 Pozostałe resztki roślin uprawnych
- 1.2.2 Rośliny pastewne i biomasa wypasana
 - 1.2.2.1 Rośliny pastewne

1.3 Drewno i wyroby z drewna

- 1.3.1 Drewno, surowe i przetworzone
- 1.3.2 Paliwo drzewne i inne pozyskane materiały, surowe i przetworzone

1.4 Złowione ryby i pozostałe zwierzęta i rośliny wodne, surowe i przetworzone

- 1.4.1 Złowione ryb
- 1.4.2 Wszystkie pozostałe zwierzęta i rośliny wodne

1.5 Żywe zwierzęta inne niż wymienione w pkt 1.4, oraz produkty zwierzęce

- 1.5.1 Żywe zwierzęta inne niż wymienione w pkt 1.4
- 1.5.2 Mięso i przetwory mięsne
- 1.5.3 Przetwory mleczne, jaja ptasie, miód
- 1.5.4 Pozostałe produkty pochodzenia zwierzęcego (włókna, skóry, futra, skóry wyprawione itd.)

1.6 Produkty głównie z biomasy

2 Rudy i koncentraty metali, surowe i przetworzone

- 2.1 Rudy i koncentraty żelaza, żelazo i stal, surowe i przetworzone
- 2.2 Rudy i koncentraty metali nieżelaznych, surowe i przetworzone
 - 2.2.1 Miedź
 - 2.2.2 Nikiel
 - 2.2.3 Ołów
 - 2.2.4 Cynk
 - 2.2.5 Cyna

2.2.6 Złoto, srebro, platyna i inne metale szlachetne

2.2.7 Boksyt i inne rudy glinu

2.2.8 Uran i tor

2.2.9 Pozostałe nigdzie indziej niesklasyfikowane

2.3 Produkty głównie z metali

3 Minerale niemetaliczne, surowe i przetworzone

3.1 Marmur, granit, piaskowiec, porfir, bazalt oraz pozostałe kamienie ozdobne lub budowlane (z wyjątkiem łupków)

3.2 Kreda i dolomit

3.3 Łupki

3.4 Minerale chemiczne i minerale do produkcji nawozów

3.5 Sól

3.6 Wapień i gips

3.7 Glina i kaolin

3.8 Piasek i żwir

3.9 Pozostałe nigdzie indziej niesklasyfikowane

3.10 Wydobywane materiały ziemne (łącznie z ziemią), tylko w przypadku, gdy są wykorzystane (*)

3.11 Produkty głównie z minerałów niemetalicznych

4 Kopalne surowce energetyczne/nośniki energii, surowe i przetworzone

4.1 Węgiel i inne stałe produkty energetyczne, surowe i przetworzone

4.1.1 Węgiel brunatny

4.1.2 Węgiel kamienny

4.1.3 Łupek naftowy i piaski bitumiczne

4.1.4 Torf

4.2 Ciekłe i gazowe produkty energetyczne, surowe i przetworzone

4.2.1 Ropa naftowa, kondensat i ciecze towarzyszące gazowi ziemnemu (NGL)

4.2.2 Gaz ziemny

4.3 Produkty głównie z kopalnych produktów energetycznych

5 Inne produkty

6 Odpady przywożone (tabele B i C)/wywożone (tabele D i E) w celu ostatecznego przetworzenia i usunięcia

(*) Zgłaszanie nieobowiązkowe.

W tabelach B i D uwzględnia się następujące modyfikacje odnośnie do zasady siedziby:

Paliwo przechowywane przez jednostki krajowe za granicą (dodanie do przywozu w tabeli B) oraz paliwo przechowywane przez jednostki zagraniczne na obszarze kraju (dodanie do wywozu w tabeli D)

1 Paliwo dla transportu lądowego

2 Paliwo dla transportu wodnego

3 Paliwo dla transportu lotniczego

SEKCJA 6

Maksymalna długość okresów przejściowych

Dla wykonania przepisów zawartych w niniejszym załączniku okres przejściowy wynosi maksymalnie dwa lata po pierwszym roku referencyjnym.